

LANGHØJ

Indstilling til Årets Landsby 2020

Udarbejdet af borgerforeningerne for:

Asp, Linde, Vejrum og Ølby/Fousing

Kontaktpersonerne for denne indstilling er:

Marie Uth: 20 76 80 66

Alex Frisk Herping: 40 18 94 06

Leif Mortensen: 27 14 27 85

Mona Hovmøller: 40 55 01 24

LANGHØJ - Årets Landsby 2020

Asp

Linde

Vejrum

Ølby/Fousing

LANGHØJ, en landsbyklynge opstår på borgernes eget initiativ

I Struer Kommune, ude på landet, ligger Langhøj; en klynge af landsbyer, en klynge af fællesskab.

Langhøj består af byerne: Asp, Linde, Ølby, Fousing (Fousing + Fousing kirkeby), Vejrum (Vejrum kirkeby + Vejrumstad). Førhen små velfungerende byer, der fungerede ganske fint som selvstændige enheder, men som over de senere år har måtte sande, at det er svært at være selvstændig landsby i det moderne Danmark, hvor folk bevæger sig langt for at komme på arbejde og derfor ikke nødvendigvis længere har den samme tilknytning til lokalområdet. Et moderne Danmark, hvor de digitale fremskridt giver mennesker mulighed for at kommunikere med hinanden uden at stå ansigt til ansigt, og hvor fjernsynet og internettet nu giver så rig underholdning at nogle mennesker helt vælger fællesskabet i lokalområdet fra.

Sammenholdet er stærkt i Langhøj. Det har det ikke altid været. Det har tidligere været sådan, at man har fokuseret på sin egen lille by i stedet for Langhøj som helhed, men over de senere år er denne indstilling forsvundet og sammenholdet mellem byernes ildsjæle har skabt grobund for mange muligheder. Dette ses i at man på ganske kort tid kunne etablere og effektivere en andelsforening til opførelsen af den nye købmandsbutik. At man nu bygger et nyt og større plejecenter for ældre i samarbejde med Danske Dia-konhjem i stedet for at afvikle og lukke. At der nu arbejdes med projekter i Langhøj i stedet for i Ølby, Fousing, Vejrum, Linde og Asp. Ønsket om at få aktiviteter og forbedringer til lokalområdet Langhøj i stedet for blot til sin egen by. Evnen til at glædes over de gennemførte projekter i nabobyen, da det er lige så meget ens egen gevinst, som det er deres.

I dag er Langhøj en sammenslutning af byer, hvor de lokale ildsjæle kan hjælpe hinanden med at skabe sammenhold, en sammenslutning omkring den lokale skole og bevarelsen af den. Landsbyklyngen er organiseret ved et lokalråd stiftet af borgerne selv. Formændene i Linde og Omegns Borgerforening og Asp Borgerforening gik begge med et ønske om at der skulle være et større og organiseret samarbejde mellem landsbyerne i Langhøj. Der blev derfor

i starten af 2019 taget kontakt til formanden for Ølby/Fousing Borgerforening samt Vejrum Borgerforening, som delte begejstringen for projektet. Dermed var Lokalrådet i Langhøj etableret. Lokalrådet mødes 3-4 gange om året. Samarbejdet i rådet har gjort borgerforeningerne mere bevidste om vigtigheden i at tale med én fælles stemme, bl.a. overfor kommunen, hvilket blev gjort allerede tidligt i processen, hvor alle repræsentanter var til møde med daværende kommunaldirektør i Struer, Mads Gammelmark, for at diskutere og fremlægge forskellige mærkesager for landsbyerne og Langhøj.

Naturen omkring Langhøj er en ressource i sig selv, men dette mest fordi den skaber omgivelserne for den vigtigste ressource; lokalbefolkningen og dens ildsjæle. Borgerne i Langhøj har gennem de senere år vist, at hvis man står sammen og "dækker ryggen" på ildsjælene, kan man som lokalsamfund komme langt.

Samarbejde er det helt essentielle værktøj for de små samfund.

Langhøj er et lokalsamfund, der spirer, vokser og blomstrer.

LANGHØJ, historien

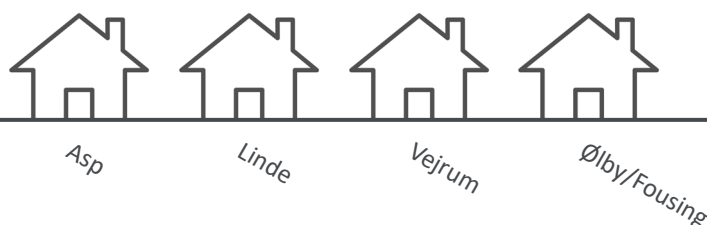
Der har været beboelse i Langhøjområdet i mere end 1000 år, hvilket de mange gravhøje i landskabet bevidner, men før 1968 var der faktisk ikke noget, der hed Langhøj. Betegnelsen Langhøj opstod, da man i 1968, efter lange forhandlinger og uenigheder, beslutter at bygge en ny centralskole til områdets børn, da de lokale småskoler ikke var tidssvarende og store nok til at leve op til kravene. Tilblivelsen af Langhøj opsummeres godt i nedenstående artikel af Henning Bach Jokumsen, skrevet i forbindelse med Langhøjskolens 50-års jubilæum i 2018.

Langhøjskolens/Centralskolens betydning for Langhøjområdet

(af Henning Bach Jokumsen)

30 år med at opnå enighed om centralskolen i Langhøj-skolen

Tilblivelsen af Langhøjskolen var en svær fødsel. Processen

startede i 1937, da der i skoleloven blev stillet krav om bygning af gymnastiksale ved alle eksisterende skoler. På daværende tidspunkt var der i "Langhøjområdet" skoler i Linde, Ølby, Fousing, Vejrum og Asp. De skiftende sogneråd kunne i første omgang ikke finde penge grundet krigen, men derefter kunne Sognerådene i en lang periode ikke blive enige om, hvor vidt der skulle laves udbygning af de to skoler i Linde og Ølby, eller om der skulle bygges en centralskole. Først i 1966 lykkedes det enstemmigt at beslutte bygningen af en centralskole. Placeringen blev St. Nørby mark i Asp, der i 1959 var opmålt til områdets midtpunkt. Grundstenen blev nedmuret d. 13. november 1967 og navnet blev Langhøjskolen, med tryk på HØJ i LangHØJ, da der på skolens grund ligger en fredet gravhøj.

Bygningen af en centralskole har haft stor betydning for udviklingen i Langhøjområdet og har dannet grundlag for flere nye fællesskaber, sammenlægninger og udviklingsinitiativer i hele området med Asp som centerby. Jeg nævner her nogle enkelte udvalgte:

- "Familie og Samfund" i Langhøj blev stiftet i 1973 som en sammenlægning af Husholdningsforeningerne i Vejrum/ Ølby/ Fousing og Asp/ Linde/ Hestbæk. I den forbindelse blev ordningen med skolemad startet og fungerer stadig i dag – 46 år efter.
- Langhøj Gymnastikforening blev stiftet i 1975
- Langhøjhallen holdt stiftende generalforsamling d. 11. januar i 1977, og den 17. oktober var hallen klar til at blive taget i brug centralt placeret ved skolen og idrætsanlægget. Hallen blev yderligere udbygget i 1995 med en lille hal. I dag ligger der prospekt for yderligere udbygning og ombygning af Langhøjhallen, så Langhøjområdet får et endnu stærkere og attraktivt samlingspunkt.
- Asp plejecenter blev bygget i 1980 i Asp i et samarbejde mellem Struer kommune og Sømmenslutningen af Diakonhjem.
- En sammenlægning af Linde og Ølby/ Asp KFUM's idrætsforening blev d. 24. januar 1983 til Langhøj KFUM's idrætsforening. Sammen med Linde Boldklub har Langhøj KFUM's idrætsforening bl.a. stået for et initiativ med Foreningssport i skoletiden.
- Som det sidste skal fremhæves "Langhøj i bevægelse" som et eksempel på, hvad vi stadig formår i fællesskab i Langhøjområdet. Vi løftede i flok og har i dag belig-

gende mellem skolen og hallen et fantastisk dejligt område med lege- og fitnessredskaber, multibane, goalbox, bålhus m.m. til brug for skole, foreninger, ja alle i Langhøjområdet.

For at disse og mange andre initiativer har kunnet vokse fra ideer til realiteter, har mange lokale Langhøj-ildsjæle været aktive igennem de sidste 50 år.

Langhøjskolen er stadig vigtig for lokalområdet

Som forsøgt skildret så har etablering af Langhøjskolen haft og har stadig en stor indflydelse på lokalområdets mange fællesskaber. En god skole i et aktivt lokalsamfund er af yderste vigtighed for, at Langhøj området til stadighed er attraktivt for unge familier med børn. Skolen spiller en central rolle for, at disse familier bliver godt integreret ved, at der skabes positive relationer og fællesskaber mellem børn og forældre med plads til alle. Dette er igen med til at skabe fundamentet for de fællesskaber som børn, unge og forældre vælger at indgå i fritiden og dermed af største betydning for et aktivt og blomstrende lokalsamfund.

LANGHØJ, midt i den vestjyske naturspektakulære naturomgivelser

Langhøj er godt placeret lige op ad Klosterhedens skønne naturområder, hvilket giver rig mulighed for at gå ture i skoven, cykle på mountain bike, overnatte i Naturstyrelsens shelters. Alt det, et aktivt udemenneske kan ønske sig. Spejderbevægelsen er derfor naturligt også stærk i et område som Langhøj.

Foto fra Langhøj Spejderne, denne gang er de indendørs i vores nybyggede spejderhus. Klosterheden er Danmarks tredjestørste skovområde og

hjemsted for både bævere og kronvildt. Arealet strækker sig vidt omkring i området og plantagen bliver drevet stort set uden brug af gødning, hvilket gør at vandløb og søer derfor er blandt landets reneste. Tæt på Langhøj er flere af Klosterhedens skønne områder, som Langhøjs beboere kan nyde:

Kjærgaard Mølle

Ved Bredkær Bæk i det nordøstlige hjørne af Klosterheden Plantage ligger vandmøllen Kjærgaard Mølle. Møllen tilhørte frem til 1547 nonneklostret Stubber Kloster ved Stubbersø (ligger omkring 20 km sydøst for Struer), som ejede syv vandmøller i området. Møllen var engang så vigtig for lokalsamfundet, at bønder kom helt fra Thyholm for at få malet deres korn og helt frem til slutningen af 1800-tallet, som markerede de sidste krampetrækninger for Kjærgaard Møllens storhedstid. Vandmøllernes tid var ved at rinde ud, og for at gøre tingene endnu værre brændte møllebygningen i 1913. I 1917 blev der ved møllen bygget en turbine, der kunne levere strøm til elværket i den nærliggende by, Fousing. Det lille dynamohus er stadig bevaret sammen med møllens stuehus fra 1871. I oktober 1977 stiftede Lemvig, Thyborøn-Harboøre og Struer kommuner sammen med Nr. Nisum Seminarium og det daværende Klosterheden Statsskovdistrikt en naturskole ved den gamle mølle. Naturskolelederen bor i dag i møllens gamle stuehus.

Skramsdale

I området Hornet ligger Skramsdale – en smuk og meget dyb smeltevandsdal, hvor fem erosionsdale fra morænelandskabet og hedelandskabet mødes. Dalene danner grænsen mellem to meget karakteristiske landskabsformer i Hornet med Kobbelhøjens kuperede morænelandskab mod nord og hedesletten mod syd.

Kobbelhøje

I Hornets nordligste ende ligger Kobbelhøje, der er gravhøje fra bronzealderen. Den største af højene rager 55 meter op over landskabet og er dermed højeste punkt i Hornet. Udsigten herfra er spektakulær.

Gravhøje og Hulvejspor

Helt tilbage til Stenalderen har området omkring Kilen været beboet og befærdet af mennesker. I det sydøstlige

hjørne af Hornet og videre forbi Naturskolen og Kjærgaards Mølle er der spor efter stenalderens færdselsvej – kaldet oldtidsvejen. Stenaldermenneskene har sandsynligvis valgt lige præcis den rute, fordi det her var muligt at passere den relativt dybe dal med Bredkær Bæk i bunden. Langs oldtidsvejen er der flere gravhøje. Fem af disse kan ses på den lille bid hede mellem Bredkær Bæk og Hornet. Syd for dalen på næsset mellem Kjærgaards Mølle og Mølbjerg, helt ud mod vejen og Kilen, har ligget en samlingsplads for bondestenalderens mennesker. Pladsen er omtrent 5300 år gammel og blev brugt til kultiske handlinger, når stenaldermenneskene lagde deres døde i graven.

Ovennævnte områder giver rig mulighed for at beboerne i Langhøj kan komme ud og få luft fra den digitale hverdag, som mange i dag lever med. Ud over dette har byerne hver især fået lavet nogle aktiviteter for lokalbefolkningen, som giver dem en grund til at mødes.

LANGHØJ, 4 landsbyer med mange aktiviteter og fællesskaber

Ølby / Fousing

I Ølby / Fousing har man Oasen, et sted med Tennisbane, petanquebane, legeplads, krolf og et overdækket område, der kan benyttes helt frit. Til Oasen hører et fælleshus, hvor der holdes arrangementer og som kan lånes af beboerne, hvis de mangler plads til en sammenkomst.

Oasen i Ølby/Fousing - her ses fælleshuset

Vejrum

I Vejrum, som egentlig består af 2 byer har man Fritidscent-

tret, hvor der dyrkes jumping-fitness, cross dance, hockey, dans og senioregymnastik. Området omkring Fritidscentret er spændende for områdets unge med Shelters, legeplads og Ungdomsklub. På pladsen omkring Fritidscentret holdes markeder om sommeren. Man har Borgerklubben, et samlingssted for byens ældre generation, hvor man mødes hver uge og laver aktiviteter sammen. En madklub for mænd, der mødes én gang i måneden og hygger om at lave mad. Alt sammen koncentreret om samlingspunktet i Fritidscentret. Aktiviteter, der sikrer at byen holder sig interessant for tilflyttere, og som gør at generationsskiftet i byen sikres, så der flytter unge mennesker ind i husene, når den ældre generation må takke af.

Senioregymnastik i Fritidscentret i Vejrum

Linde

I Linde har man Medborgerhuset, hvor lokale mødes til fællesspisning, Fastelavn og Sct. Hans.

Foto fra den nye legeplads i Linde

Her er den lokale borgerforening lykkedes med at skabe en ny legeplads for penge indsamlet ved fonde, lokale erhvervsdrivende og private donationer og en stor portion

frivillig arbejdskraft. En by hvor der faktisk over de senere år er åbnet forretninger, som f.eks. et pizzeria, lokal tank med mulighed for indkøb og frisørforretning, alt sammen godt støttet af én eller flere lokale erhvervsdrivende, der vil lokalområdet.

Asp

I Asp, hvor skolen og fællesskabet omkring denne samler børnefamilier på tværs af hele Langhøj til arrangementer, hvor hallen og boldbanerne ligger lige ved skolen og skaber et spændende og rigt foreningsliv. Hvor den lokale købmand lige er flyttet i nye omgivelser efter at Langhøjs lokalbefolkning gennemførte en stor indsamling på kort tid og deraf gjorde det muligt at skabe en andelsforening, der kunne bygge en ny butik, som nu lejes ud til Købmanden. En manøvre, der moderniserede butikken og førte til en øget omsætning på 30% for den lille købmandsforretning. Hvor der snart bygges og indvies et nyt plejecenter for ældre, et resultat af at lokale ildsjæle ikke ville finde sig i at det tidligere plejehjem skulle lukke og deraf gik i gang med processen for at få bygget et nyt og større i stedet for.

Den nye købmand i Asp

LANGHØJ, masser af nye initiativer og projekter i lokalområdet

Områdets befolkning består af en god blanding af folk i alle aldre og stillingsbetegnelser, hvilket betyder at der er en god sammensætning af ressourcer stærke personer med lyst til at skabe og udvikle. Nogle kan udvikle ideerne og andre kan udføre dem i praksis, hvilket skaber hele grundlaget for at lykkes i et projekt.

I hele Langhøj arbejdes der på projekter, der fremadrettet skal skabe endnu større lyst til at være en del af vores lokalsamfund. Der søges midler hos fonde og tænkes store tanker for fremtiden. På ideplan er det heldigvis kun skyerne, der danner loftet og der kommer mange spændende og iderige forslag på bordet, så fremtiden ser lys ud for området.

I 2015 blev der, som en del af projektet *"Styrkelse af udviklingen i Struer kommunes landdistrikter"*, lavet en udviklingsplan for Langhøj i årene 2015 til 2025 (vedlagt som bilag). Projektet blev gennemført med tilskud fra Landdistriktpuljen iht *"Landdistriktsprogrammet 2007-2013"* og blev til i tæt samarbejde med LAG Struer, Struer kommune, Landdistrikternes hus og DGI. I processen med udviklingsplanen deltog repræsentanter fra de 4 landsbyer i området og sammen blev der lavet udviklingsstrategier for hver enkelt landsby samt for Langhøj som helhed. Herunder er eksempler på projekter og initiativer i Langhøjområdet fra de sidste par år og dem der er undervejs:

Borgerforening i Asp

Borgerforeningen blev etableret i foråret 2019. Man startede så småt med at gøre reklame for projektet ved at invitere til juletræstænding i Asp i 2018 med efterfølgende æbleskiver på plejehjemmet. Aftenen sluttede med fakkeloptog og sang i kirken, et arrangement som op imod 100 voksne og børn deltog i.

I foråret var der stiftende generalforsamling og Borgerforeningen var en realitet.

I forbindelse med en senere fællesspisning blev der fundet en bestyrelse, men endnu vigtigere var, at der blev nedsat forskellige udvalg, der fik enkelte opgaver som de skulle varetage, fx, flagallé ved festlige lejligheder, julebelysning i byen, velkomst af nye borgere osv. Ved denne øvelse blev mange opgaver taget af bestyrelsens skuldre og fordelt ud på endnu flere frivillige hænder, så hele opgaven ikke skulle bæres af den samme lille kreds af mennesker.

Den første cykelrute er etableret

Ruten er blev til på baggrund af *"Kunsten i Bevægelse"*. En kunstuge der blev afholdt i efteråret 2014 i Langhøj Skoledistrikt. En kreativ uge, hvor der bl.a. blev skabt en figur ud af tyggegummi, tygget af både børn og voksne, hvorefter

ter det fastgjordes på et trådskelet formet som en buste. Oprindeligt var planen at tyggegummibusten skulle stå ved skolen i Asp som tyggegummibuste og forvitte med tiden. Men landsbyerne i Langhøj ville gerne mere, og derfor gik man sammen med den lokale skulptør Hans Felthaus, og blev enige om at forsøge at samle penge ind, så man kunne få støbt busten i bronze, én buste til hver by. Busten er nu blevet støbt i fem eksemplarer som er opstillet i de fem byer. I den anledning er der udarbejdet en cykelrute fra skulptur til skulptur.

Der er mulighed for at sidde ved hver skulptur og nyde udsigten og eventuelt drikke en medbragt kop kaffe. På ruten runder man områdets moræne landskaber og de fire smukke middelalderkirker.

Velkomstpakke til nye tilflyttere

Et initiativ der blev nævnt i udviklingsplanen, men som har været svært at få etableret, da logistikken i at finde ud af, hvornår der flyttede nye mennesker til, var svært at styre. Til Langhøjs held er Struer Kommune nu har selv blevet opmærksomme på ideen og derfor samarbejder Langhøj med kommunen om det. Kommunen fortæller dermed lokale repræsentanter, hvornår der flytter nye beboere til området.

Denne mulepose bliver uddelt til alle tilflyttere i Langhøj - et samarbejde mellem de 4 borgerforeninger i Langhøj og Struer Kommune. Muleposen indeholder gaver samt gavekort doneret fra de erhvervsdrivende i området.

Hvis man som tilflytter bekræfter til kommunen at man øn-

sker at blive kontaktet, vil man kort efter tilflytning mødes af en repræsentant fra landsbyen, som afleverer en pose med information omkring lokalområdet, værdibeviser fra kommunen samt gaver fra lokale virksomheder.

Alt sammen leveret over en kop kaffe, hvis man ønsker en snak om livet i lokalområdet.

Ny legeplads i Linde

Allerede i 2015 blev der fra Linde og Omegns Borgerforening taget initiativ til at få etableret en ny legeplads på den grund, midt i byen, som også tidligere havde huset en legeplads.

Gennem en utrolig stor opbakning fra lokale virksomheder og frivillige hænder blev det første spadestik taget i 2016, og allerede i juni måned, samme år, kunne der holdes indvielse hvor daværende borgmester i Struer, Mads Jakobsen, klippede det røde bånd.

Dagen blev fejret med helstegt pattegris for alle og omkring 150 deltog i festlighederne. Linde har nu en flot plads med legeredskaber, fodboldbane, grillhytte/ madpakkehus, vandpost samt mulighed for at få luft i dækkene på cyklen, hvis man på sin vej til Klosterheden har brug for dette. Pladsen bliver flittigt brugt af folk i alle aldre, og Borgerforeningen holder hvert år juletræstænding på pladsen med gratis æbleskiver og julehygge for alle.

Friplejehjem i Asp

Da Struer Kommune besluttede at nedlægge Asp plejecenter og i stedet bygge et stort plejehjem i Struer by, skabte det stor opstandelse i lokalområdet. Lokale ildsjæle gik sammen og tog kontakt til Danske diakonhjem for at drøfte mulighederne for at oprette et friplejehjem i stedet. Der blev holdt borgermøde i Sognegården i maj 2017, hvor omkring 100 mennesker deltog for at vise støtte, hvilket resulterede i at Diakonhjemmet i september 2019 overtog driften. Friplejehjemmet var dermed en realitet.

Friplejehjemmets største ønske lige nu er en bus til de ældre ture ud i verden, så vennekredsen til friplejehjemmet er lige nu i gang med at få mobiliseret frivillige donorer, så også denne del kan realiseres.

Bedre kommunikation og deling af oplevelser med "Min Landsby"

I det nyetablerede lokalråd blev flere projekter diskuteret,

men det første man tog hul på, var at blive en del af appen "Min Landsby". Appen stiller en platform til rådighed, hvor det er muligt at se arrangementer i Langhøj samt dele nyheder med hinanden. Langhøjs foreninger vil med appen have en mulighed for at kommunikere arrangementer ud til lokale og undgå at lægge flere lokale arrangementer på samme dag hvilket resulterer større tilslutning til arrangementerne. Struer Kommune stod klar med at hjælpe med finansieringen og dermed var appen oppe at køre for Langhøj som helhed kort tid efter ideen kom på bordet. Der arbejdes pt på at få opdateret "Min Landsby" med lokale seværdigheder og lokale samlingspunkter.

Langhøj bruger aktivt app'en Min Landsby, der samler alle aktiviteter og nyheder for området

Kirke- og kulturfestival, foredrag og fællesspisninger

Kirken er stærk i Langhøjområdet og har været det i mange år. En stærk og involverende kirke giver grobund for spændende kirkelige og kulturelle arrangementer. Et samlingspunkt for borgere i alle aldre.

Juletræstænding i Asp Kirke

Kirken har stor fokus på at være synlig i området, og invol-

verer sig derfor i foreningslivet og er medvirkende til at skabe arrangementer, der krydser aldersgrænser, da skolen og plejehjemmet begge kan relatere til kirken og dens fortællinger om livet, dets glæder og prøvelser. Kirken og de lokale foreninger arrangerer hvert år en sogneaften. En aften med fællesspisning og foredrag. En aften, der plejer at samle ca 100 til spisning og efterfølgende 100 ekstra til foredrag. Senest et foredrag med Søs Egelind, der på en indlevende måde fortalte om det at have sygdommen kræft, men som tidligere også har budt på foredrag med bl.a. Naser Khader og Christian Mejdahl. Fra 17. til 19. september 2020 vil kirken sørge for at Kirke- og kultur-festivalen vil få Asp til at emme af festivalstemning. Der vil være foredrag, workshops, koncerter, sjov og leg hele weekenden. Alt sammen arrangeret af kirken og de lokale foreninger i fællesskab. Lørdag aften vil der være fællesspisning og koncert med Søren Huus, før det hele slutes af om søndagen med en høstgudstjeneste.

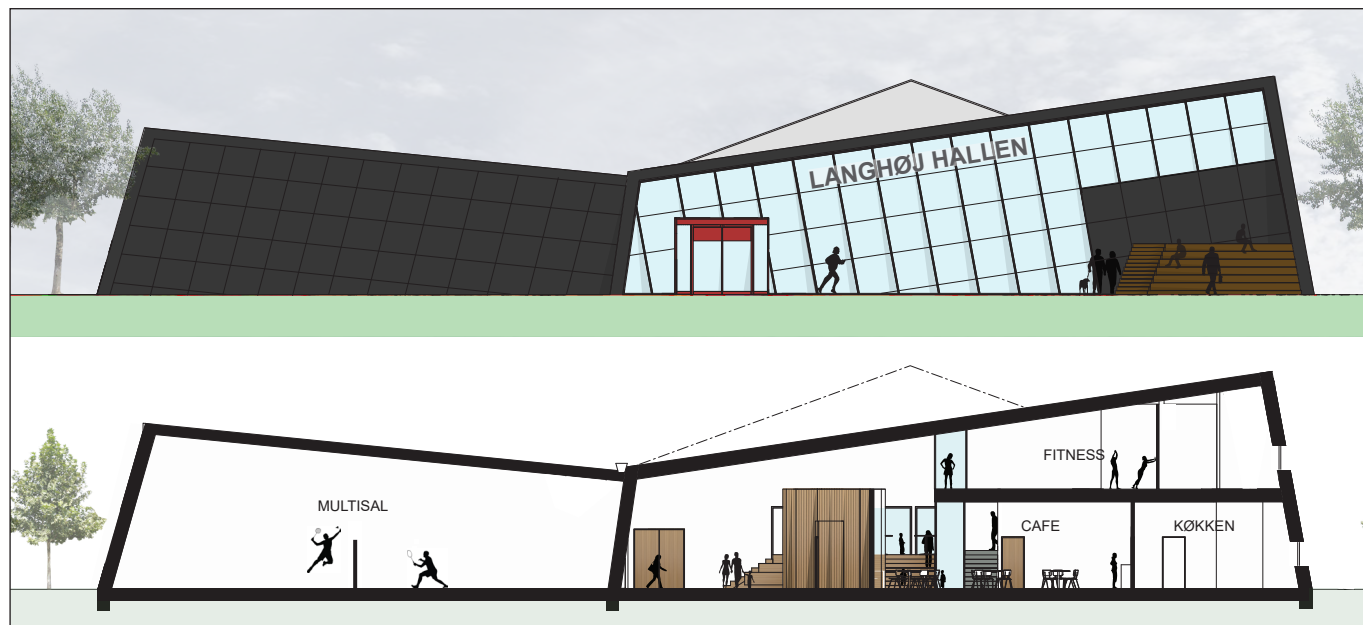
En ny købmand i Asp

Initiativlysten er stor i Langhøj, heldigvis. Det så man da vores lokale købmand fik besøg af rotter to gange inden for meget kort tid i januar og februar måned 2018. Butikken var af ældre dato, og trængte hårdt til en opgradering. En initiativgruppe gik i gang og d. 20. august 2018 var der indkaldt til borgermøde i Sognegården hvor 350 borgere

mødte op for at høre nærmere om de planer der var lagt. Planen var at der skulle sælges anparter for ca. 2 millioner, hvis projektet skulle kunne realiseres. D. 1. september gik indsamlingen i gang og d. 21. september var der solgt 324 anparter og 22 sponsorater og dermed var der sikret ca. 2,1 millioner kroner! En fantastisk bedrift på så kort tid og en utrolig stor opbakning. Derefter skulle den resterende del af finansieringen falde på plads og da det var lykkedes kunne man indkalde til stiftende generalforsamling i Asp Invest d. 5. februar 2019. Dermed var projektet en realitet og byggeprocessen kunne gå i gang, og d. 17. oktober 2019 åbnede den nye forretning.

En ny Langhøj-hal

Der arbejdes pt hårdt på en udbygning af hallen ved Langhøjsskolen, en ide, der har spiret i nogle år, men som nu har ført til, at man har ansat en fundraiser til at hjælpe med finansieringen for at kunne bygge "Lydens Hal". Struer kalder sig Lydens By, og dermed giver det god mening af tænke Lydens hal. En hal hvor lyd – men også fravær af lyd – er en del af aktiviteterne og træningsmulighederne. Der skal skabes en hal, hvor lydene motiverer brugerne til at leve et aktivt liv og til at være sammen i nye fællesskaber. Der arbejdes tæt sammen med Struer kommune og Sound Hub Denmark, eksperter inden for lyd. Da ideen om hallen skulle præsenteres, blev alle inviteret til et fælles møde,

Her ses planerne for fremtidens hal i LANGHØJ

hvor man kunne komme med sine egne ønsker for fremtidens Langhøjhal, og det er heraf at ideen om Lydens Hal opstår.

Grønt medborgerhus i Linde

Derudover vil borgerforeningen i Linde gerne udvikle brugen af Medborgerhuset og energieffektivisere det til gavn for lokalområdet i Langhøjområdet i Struer kommune. Linde Medborgerhus har i dag en meget "sort" klimaprofil med et oliefyr, gamle toiletter der bruger meget vand, dårlig og energikrævende belysning samt gamle utætte vinduer. Vores store ønske er at blive mere klimavenlige og energieffektivisere Medborgerhuset ved at udskifte oliefyret til varmepumper, installere nye energibesparende toiletter, ny belysning samt nye vinduer.

LANGHØJ, og verdensmålene

Udviklingen er i fuld gang i Langhøj. Resultater giver blod på tanden og mod på mere, hvoraf listen af ønsker til fremtidig udvikling er lang.

Det drejer sig naturligvis om at skabe et liv for børn og unge, men også om at få kultur- og foreningsliv for alle andre aldre. Et godt liv skabes ved at have nære forbindelser til andre og gennem tilknytning og tryghed i lokalsamfundet. I Langhøj arbejdes der generelt med at sikre en bedre verden. En bedre verden for lokale, men også en verden, hvor vi sætter et mindre aftryk på tilværelsen, rent belastningsmæssigt, så der også i fremtiden er plads til et godt og blomstrende liv i Langhøj.

På grund af den tætte tilknytning til naturen og Klosterheden, ligger det borgerne i Langhøj på sinde at bevare og beskytte naturen. Der laves små naturskønne "oaser" i hver by, hvor grønne omgivelser giver liv og grobund til sammenhold. Der arbejdes med vedvarende energi til de lokale fælleshuse i de langsigtede planer, etablering af fibernet for at sikre, at man kan sidde hjemme og arbejde fuldt ud lige så godt, som man kan i de større byer, da dette er en eksistentiel forudsætning for at lokke nye borgere til.

Udviklingen går desuden på at sikre at ensomheden minimeres. Noget så simpelt som indlemmelse af tilflyttere til lokalsamfundet ved at man mødes af en byrepræsentant kort efter tilflytning, så man bliver budt velkommen og indenfor i lokalsamfundet. Langhøj er aktiv deltager i Min Landsbys nyudviklede app. Et værktøj til at kommunikere i lokalsamfundet, et værktøj til at lokale kan finde ud af, hvad der sker helt tæt på dem.

Langhøjs børn løfter i samlet flok

Vores børn lærer på Langhøjskolen om, hvorledes de som gode verdensborgere bør værdsætte naturen omkring dem, og respektere hinandens forskelligheder. Børnene fra Langhøj har generelt et godt ry på de overbygningsskoler, de kommer til efter Langhøjskolen, da de har en rolig "landsbymentalitet" og er gode til at hjælpe hinanden og løfte i samlet flok. Et virkeligt gode af at være opvokset i et velfungerende og aktivt landsbysamfund som Langhøj.

"Skab noget fælles" – arrangement for fællesskab mellem lokale og flygtninge

Sammenholdet og respekten ses også i den lokale KFUM og KFUK-forening, hvor de gennem et arrangement som "Skab noget fælles" var med til at skabe bånd mellem danskere og flygtninge.

En eftermiddag hvor man i fællesskab dækkede kaffebord, dystede i rundbold og fodbold, slog søm i og legede på legepladsen, mens der indenfor var kreative aktiviteter såsom perleplader, produktion af smykker mv. Både børn, unge og voksne deltog, og der blev snakket på kryds og tværs om arbejde, sport, uddannelse, traditioner, kultur og meget andet. Dagen blev afsluttet med det fælles kaffebord, hvor hver familie havde medbragt traditionelle kager og specialiteter fra deres hjemegn.

Cykelstier, samkørsel og affaldsindsamling

Vi ønsker os cykelstier til både Struer og Holstebro. Vi giver med appen "Min Landsby" en platform for samkørsel til arbejde og aktiviteter for de, som ikke selv har bil eller ønsker at begrænse deres brug af bilen. Vi deltager i nationale affaldsindsamlingsdage, hvor både dagpleje, vuggestue, børnehaver og skole lærer om den belastning, man som menneske har på naturen.

LANGHØJ, når en lokal fortæller

Fællesskabsfølelsen er helt særlig i Langhøj og det er beskrevet rigtig godt i en artikel af Per Nygaard Thomsen til Langhøjskolens jubilæum i 2018.

Fællesskabs-skabelse.

- Om samarbejde mellem skole og foreninger - og om et lokalsamfunds overlevelse

Af Per Nygaard Thomsen

To drenge i 1. klasse står en fredag kl. 12:30 i Langhøjhallen og diskuterer. "Jeg vil gå til gymnastik", siger den ene, mens den anden kigger lidt ud i luften og siger langsomt: "Ja, det er også sjovt, men jeg tror, jeg både vil gå til badminton, håndbold og fodbold – jeg kan godt lide alle tre ting". Og sådan står de og snakker sammen lidt tid, mens jeg står diskret lidt derfra og lytter på den spændende samtale omkring, hvilken sportsgren, de nu vil gå til. Indtil den ene af drengene ligesom afrunder deres samtale med en lidt gammelklog kommentar, som kun en 1. klasse dreng kan: "Det er lige meget, jeg vil bare gerne gå sammen med andre fra klassen – det er sjovest".

Og trods gammelklogskaben i stemmen – er der jo nok klogskab, måske endda ny klogskab deri for mange – det er sjovest at være sammen med andre.

Jeg har fået til opgave at skrive om, hvilken betydning samarbejdet mellem skole og foreninger har for lokalområdet og for foreningerne. De to ting hænger naturligvis tæt sammen, så når det gavner foreningerne, gavner det også lokalområdet og omvendt. Jeg vil lidt senere komme ind på konkrete samarbejder og betydninger, men lad mig starte et andet sted med at prøve at skabe en ramme for at forstå, hvorfor netop foreninger, skole og samarbejdet derimellem har så stor betydning for sammenhængskraften i et lokalsamfund som Langhøj.

Et lokalsamfunds overlevelse?

Et lokalsamfunds overlevelse afhænger af vores evne til at skabe fællesskaber og fælles kulturer. Det er det, der er bærende og det, der er unikt for et lokalsamfund som Langhøj, ligesom det er for mange andre lokalsamfund.

Men hvad er egentlig fælleskab og en fælles kultur? Det er en gruppe af mennesker med et fælles sæt af værdier og tilbage/indstillinger (kaldet beliefs i resten af artiklen).

Når vi er omringer af mennesker, som har samme værdier og beliefs, sker der noget bemærkelsesværdigt. Der opstår tillid – en helt grundlæggende og afgørende menneskelig følelse. Vi har brug for tillid. Når vi har tillid til andre, og de har tillid til os, så slapper vi af, tør tage chancer, tør skabe nyt, tør overskride grænser, man ikke har turdet før og på mange andre måder er tillid en forudsætning for udvikling mellem mennesker, således også i et lokalsamfund som Langhøj.

Børn har brug for at være en del af fællesskaber. Ja, det vokser man aldrig fra at have brug for. At være en del af et fællesskab som den, man er; hvor man bidrager med de ting, man selv står for, og hvor man bliver accepteret og værdsat af de andre, det er fuldstændig afgørende for dannelsen af børns, unges og voksnes identitet, selvværd og selvtillid. Vi spejler os i andre og i andres reaktion – og i det gode fællesskab bekræftes vi i vores eget værd og vores egen identitet.

Det er det, vi kan i langhøj – skabe fællesskaber med kvalitet, hvor den enkelte føler sig set og værdsat og føler sig som en del af noget, der er større end sig selv.

I de mange børne- og ungdomsforeninger og i skolen kan vi hjælpe børn og unge til at opleve, at det at være en del af et fællesskab betyder, at andre kærer sig om én, og derfor fordrer det, at man også selv skal kære sig om andre. At man ikke er sig selv nok. At det er mere værdifuldt at være sammen med andre end at være alene. Det lykkes vi med – både i skole og foreninger. Det er unikke historier, som vores børn fortæller om fællesskaber på tværs i klasser og klassetrin i skolen, om fællesskaber om forskellige interesser og værdier i fritiden og generelt set en stor årvågenhed fra vore børn og unge om at tage sig af hinanden. Det skabes i skolen, det skabes i foreninger i fritiden, men hele grundlaget ligger i den tillid til hinanden, vi som voksne i et lokalsamfund opbygger og praktiserer hver dag.

Foreningssport – et eksempel

Opbygningen af fællesskaber er omdrejningspunktet for kvaliteten i vores lokalsamfund. Derfor er det også oplagt, at skolen som en af lokalsamfundet krumtapper og børne- og ungdomsforeningerne som en anden, forsøger at hjælpe hinanden med at lykkedes med netop dette. Lad mig give et konkret eksempel på, hvordan det har udmøntet sig de sidste to skoleår. Det konkrete eksempel er samarbejdet

omkring Foreningssport – et initiativ iværksat af Langhøj KFUM, Linde Boldklub og Langhøjskolen.

Ideen blev født i hallen en dag, hvor snakken gik omkring antallet af børn, der dyrkede idræt i Langhøj-området, og om hvordan man får vist det fantastiske i at gå til en idræt og være med i det fællesskab til flere børn. Formålet var således at introducere alle børn på Langhøjskolen for fire forskellige idrætsgrene, de kunne gå til i deres fritid, nemlig gymnastik, badminton, håndbold og fodbold. De tre første organiseret i Langhøj KFUM, den sidste i Linde Boldklub. Med det udgangspunkt gik de to idrætsforeninger og Langhøjskolen i gang med at udvikle et tæt samarbejde om at finde en form, hvorpå børnene kunne introduceres for de fire idrætsgrene i skoletiden og samtidig at give mulighed for, at børnene i skolen fik rørt sig endnu mere, end de gjorde i forvejen.

Samarbejdet blev til Foreningssport – et koncept, som vist stadig er unikt i hele landet. Foreningssport var organiseret på den måde, at foreningerne hver fredag fra 11:25-12:40 stillede med trænere fra tre af de fire sportsgrene – og en klasse i indskoling derved fik lov til at prøve tre sportsgrene hver fredag. De tre sportsgrene gik så naturligvis på skift, så alle fire sportsgrene var nogenlunde ligeligt repræsenteret. Det unikke i denne situation er, at det foregik hver eneste fredag formiddag. Det krævede nemlig to ting – at Langhøjskolen ville stille tid og børn til rådighed hver fredag, og at foreningerne kunne stille voksne til rådighed i en ellers normal arbejdstid. Begge ting lykkedes til stor glæde for børn, foreninger og skole. Så meget, at initiativet fik tildelt Initiativprisen 2017 fra KFUM's idrætsforbund.

Foreningssport har naturligvis tilføjet flere konkrete fordele for skolen og foreningerne. For skolen har børnene fx fået mere bevægelse i skolens hverdag – en af udfordringerne i den nye skolereform, og for foreningerne har det fx bidraget med flere børn til de forskellige idrætter. Flere børn og familier har fået øjnene op for den del af lokalsamfundet, som de måske ikke kender ellers.

Hvorfor Langhøj?

Men måske lige så interessant er det at stille spørgsmålet – hvorfor mon et sådant tiltag kan finde sted i Langhøj? Det skyldes i min optik i hvert fald to ting.

For det første, at både skolen og de voksne i lokalsamfundet har et fælles sæt af værdier og beliefs, nemlig at det er vigtigt at være en del af et fællesskab, i dette konkrete

tilfælde idrættens verden. Det er endog så vigtigt, at skolen vil afsætte tid fra det ellers pressede skoleskema, og at voksne i foreningerne vil planlægge deres arbejdsliv sådan, at de kan stille op som trænere hver fredag formiddag. For det andet at der er tillid imellem mennesker i et lokalsamfund som Langhøj, og den tillid giver sig udslag i, at man tør tænke nyt, og at man arbejder på samme fælles mål – nemlig at overføre denne tillid gennem fællesskaber til vore børn og unge.

Foreningssport er et godt eksempel på de goder, vi som foreninger og skole kan bidrage til hinanden med, og som får betydning på kort og lang sigt for lokalsamfundet.

Der er mange af sådanne samarbejder mellem skole og foreninger, som tjener de samme formål – i større eller mindre skala. Det være sig tilbuddet om mandagsmad til skolebørnene fra foreningen "Familie og Samfund", det være sig arbejdet i foreningen "Langhøj i bevægelse" omkring udeområder, som skolen kan benytte sig af, det være sig "Kirkecoret", der ugentlig har korprøver og øver på Langhøjskolen, det være sig at skolen frit kan benytte spejdernes faciliteter i skoletiden osv. osv. Mange ting sker mellem skole og foreninger på det praktiske plan – og naturligvis langt flere end nævnt her.

Mange af dem ser udadtil ud til at være samarbejde om konkrete indsatser på den ene eller den anden vis, men i bund og grund er de alle et udtryk for samme indstilling og betydning, som beskrevet med Foreningssport som eksempel. De er med til at skabe et lokalsamfund, hvor vi har tillid til hinanden, skaber grobund for udvikling af fællesskaber med kvalitet med det ene, det andet eller det tredje omdrejningspunkt.

Fællesskaber er stadig centrale

I en verden der hurtigt forandrer sig; i en verden hvor børn og unges 'attention span' – altså den tid, man kan holde sig koncentreret om én ting – er halveret over de sidste otte år; i en verden hvor individualisering står højest på dagsordenen for de fleste, må vi som lokalsamfund holde fast i, at fællesskaber er en grundlæggende central del af børns, unges og voksnes dannelse som mennesker – og det er vi ekspert i et lokalsamfund i Langhøj.

De to drenge fra 1. klasse ved det sådan set allerede – det er sjovest at være sammen med andre. Det skal vi hjælpe dem med at holde fast i.

